

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. - (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : मे - २०२२

तृतीय वर्ष

सत्र - ६

विषय:- कृषी अर्थशास्त्र (भाग-२) (EC - 601)

दिनांक : २७/०५/२०२२

एकूण गुण: ६०

वेळ: स. १०.०० ते. दु. १२.३०

सूचना:

१. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२. उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.
३. आवश्यक तेथे पेन्सिलने आकृती काढा.
४. उत्तरे लिहिताना संबंधित प्रश्न क्रमांक उत्तरपुस्तिकेत नमूद करणे आवश्यक आहे.

- प्र.१. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे द्या. (कोणतेही चार) (४०)**
- १.१ शेतमजुरांच्या दारिद्र्यव्यवस्थेची कारणे व उपाय स्पष्ट करा
 - १.२ धारणक्षेत्रावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा
 - १.३ पीकपद्धतीवर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा
 - १.४ पीक विम्याची आवश्यकता, उद्देश व फायदे स्पष्ट करा
 - १.५ सधन शेती जिल्हा कार्यक्रमाविषयी माहिती द्या
 - १.६ हरित क्रांतीचे अनुभव कोणते आहेत ते सांगून त्या संदर्भात योग्य धोरणांची चर्चा करा
- प्र.२. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे द्या. (कोणत्याही दोन) (१०)**
- २.१ भारतीय शेतीत आधुनिक तंत्राची आवश्यकता स्पष्ट करा
 - २.२ जमिनीची धूप होण्याची कारणे व परिणाम स्पष्ट करा
 - २.३ भारतातील पीक विमा योजना सविस्तर स्पष्ट करा
 - २.४ भारतातील धारणक्षेत्राचे आकारमान लहान असण्याची कारणे स्पष्ट करा
- प्र.३. टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (१०)**
- ३.१ जलसिंचनाची साधने
 - ३.२ शेतीचे यांत्रिकीकरण
 - ३.३ पिकांचा फेरपालट
 - ३.४ पाणलोट क्षेत्र विकास कार्यक्रम

Translation in English
Sub: Agricultural Economics (EC-601)

Instructions:

- 1) All Questions are Compulsory.
 - 2) Figures to the right indicate full marks.
 - 3) In the case of any doubt the Marathi version shall be held to be authentic and final.
 - 4) Draw the diagram with pencil wherever necessary.
 - 5) While writing answers the respective question numbers must be mentioned in the Answer Book.
-

Q.1. Answer the following questions in brief. (Any Four) (40)

- 1 Explain the causes and remedies of agricultural labourer's poverty
2. Explain the factors that affect the land holding
3. Explain the factors affecting cropping pattern
4. Explain the need, purpose and benefits of crop insurance
5. Provide information about Intensive Agriculture District Program
6. What are the experiences of Green Revolution discuss appropriate strategies in this regard

Q.2. Answer the following questions in short. (Any Two) (10)

- 1 Explain the need for modern techniques in Indian agriculture
2. Explain the causes and effects of soil erosion
3. Explain in detail the crop insurance scheme in India
4. Explain reasons of small size of land holding in India

Q.3. Write short notes. (Any Two) (10)

- 1 Sources of Irrigation
 2. Mechanization of agriculture
 3. Crop rotation
 4. Watershed Development Program
-